

Ordføreren: Derved at den høitagtede Minister nu saa fuldstændig har inødegaaet Modstanderne af Fleertallets Forslag, er mit Hverv lettet mig meget betydligt. — Mindretallet har i Betænkningen udtalt, at den væsentligste Grund til, at det ikke kan følge Fleertallet, er den, at det ikke vil have Stutteriet drevet ved Statsdrift. Men i saa Henseende er der jo i Virkeligheden ingen Uenighed tilstede mellem Fleertallet og Mindretallet, idet Lovforslaget gaaer ud paa — og det er jo det Forslag, som Fleertallet støtter — at man skal hæve Statsdriften og istedet derfor søge at faae Stutteriet drevet ved private Krefter. Det er, som den høitærede Minister allerede har udtalt, ligeledes en ubillig Fordring af det ærede Mindretal, at det, fordi Stutteriet ikke synes stort nok til at faae en gennemgribende Indvirkning paa hele Landets Hestead, aldeles vil have det bortkastet. Den ærede Ordfører for Mindretallet antydede nu vel derhos i sin sidste Udtalelse, at der ikke vilde være Noget til Hinder for, at Stutteriet kunde bevares som Stutteri, naar det blev solgt til private Mænd, og han tilføiede i Forbindelse dermed, at man med dette for Die endog burde sælge det billig til Private. Men jeg maa dertil bemærke, at jeg vilde finde det aldeles uforvarsligt, dersom Landsthinget vilde gaae ind paa at lade Stutteriet bortfælde for en billig Priis til private Mænd, idet jo ved et Salg alle de Garantier aldeles vilde gaae tabte, som man kan tænke sig opstillede med Hensyn til Stutteriets fortsatte Drift. Der er i saa Henseende en himmelviid Forskjel imellem at overdrage Stutteriet i Forpagtning til private Mænd under de meget gode Garantier for en planmæssig Drift, der indeholdes i Lovforslaget, og saa paa at sælge det billigt i den Forudsætning, at det fremdeles skal blive drevet. Det ærede Mindretals Tanke gaaer jo tvært og saa ud paa noget Mere, idet det nemlig vil have baade Trollesminde og Høllersødsholm solgte, hvad der rigtignok vil være aldeles stridende baade imod den høitagtede Ministers og imod Fleertallets Tanker om, hvad der er rigtigt. Fleertallet vilde ansee det for uheldigt og urigtigt at bortfælde netop disse Domainer, da det er

høist sandsynligt, at de paaagjældende Eiendomme, særlig i Betragtning af deres Belygenhed, vilde stige i Værdi, og da de rimeligviis ialfald vilde kunne indbringe ligesaa meget ved Bortforpagtning, som Renten af Salgssummen vil kunne udgjøre. Dertil kommer jo desuden, at man ikke kan vide, om Frederiksø mullig ikke igjen vil blive afbenyttet som Residens, og under denne Forudsætning vilde det være saameget mere urigtigt, hvis man bortsolgte de nævnte Eiendomme. — Den høitagtede Minister gjorde en Betragtning gjældende ligeoverfor det ærede Mindretal, som var meget slaaende, idet han henvisste til et Princip, hvorfra Rigsdagen nu i en lang Arrække stadig er gaaet ud, at Staten nemlig, naar private Mænd tilbyde at vilde bringe Offere for et Ansiggende vedrørende det Almindelige, da i Reglen bør tage Deel med i saadanne Foranstaltninger ved at yde Tilskud til dem, og det derhos i Reglen ikke et saa lille Broktilskud som der her er Tale om, men Tilskud indtil Halvdelen af Udgifterne. Dette er et Princip, der, som sagt, har været fulgt i mange Aar, og jeg tvivler derfor heller ikke paa, at, dersom der blot forelaa Forslag til en aldeles lignende Foranstaltning som den, hvormed der her er Tale, uden at man hidtil havde kjendt noget til den, hvorved private Mænd altsaa optraadte med et tilsvarende Tilbud som det heromhandlede, saa vilde begge Rigsdagens Afdelinger uden videre gaae ind paa at støtte det. — Et æret Medlem (Mogensen), der er af den samme Mening som Mindretallet, er ligeledes gaaet ud fra den samme Forudsætning som dette, nemlig at det er Meningen, at Stutteriet ogsaa i Fremtiden vedblivende skal drives som en Statsindustri. Jeg maa i den Anledning paany udtale, at jeg ikke forstaaer, hvorledes de ærede Medlemmer kunne fastholde denne Tanke ligeoverfor det nærværende Lovforslag, da det jo netop indeholder den aldeles modsatte. Det samme ærede Medlem, til hvem jeg nu sigtede, udtalte, at han ikke i sin Kreds — paa Lolland — (Mogensen; Vangeland), eller Vangeland var det nok rettere — har seet nogen Hest af den Frederiksørgsffe Race, uagtet han har bevæget sig meget omkring og taget megen Deel i Hestefyn.